

Nader onderzoek basisscholencomplex Tholen

Projectnummer 210324

15 december 2021

Auteur

ing. R.J. Buijs

Opdrachtgever

Gemeente Tholen

Postbus 51

4690 AB Tholen

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
2	METHODE	4
2.1	ONDERZOEK	4
2.2	WERKWIJZE	4
2.4	AANPAK EN ONDERZOCHE FUNCTIES	5
3	RESULTATEN VELDONDERZOEKEN	14
3.1	BESCHRIJVING WAARNEMINGEN VLEERMUIZEN	14
3.2	WAARGENOMEN FUNCTIES VLEERMUIZEN	14
3.3	WAARNEMINGEN PER VLEERMUISOORT	15
3.4	AANWEZIGHEID OVERIGE SOORTEN	19
3.5	MITIGATIE/COMPENSATIE	21
4	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	22
	LITERATUUR	23
	BIJLAGE 1 WETTELIJK KADER	24
	BIJLAGE 2 REEDS GEREALISEERDE COMPENSATIE	27

1 Inleiding

Naar aanleiding van de voorgenomen ingreep slopen van de voormalige basisscholen de Regenboog Eben-Haëzerschool en Ter Tolne, is 2021 een jaarrond onderzoek uitgevoerd door Buijs Eco Consult. Aanleiding voor dit jaarrond onderzoek is de potentie van het gebouw voor vleermuizen n.a.v. quickscan (Suijlekom, 2018). Deze rapportage beschrijft de bevindingen van het uitgevoerde onderzoek.

Figuur 1.1. Ligging van de onderzochte locatie (globaal in rode contour)

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de methode van onderzoek en werkwijze toegelicht. In hoofdstuk 3 zijn de resultaten van de veldbezoeken uitgewerkt en is de noodzakelijke maatregelen beschreven. In hoofdstuk 4 zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen.

2 Methode

2.1 Onderzoek

Het terrein is op verschillende datums bezocht (zie tabel 2.1). Er is gebruik gemaakt van de batdetectoren Pettersson D240x, D230 Echometer (Touch 2 pro) en een of twee Songmeters SM4 BAT met GPS-logger. Opgenomen geluiden zijn geanalyseerd met de programma's BatSound en Kaleidoscope. Er is iedere ronde geïnventariseerd met minimaal twee ter zake deskundige waarnemers, door N. Huig, W. Lammers, S.J.M.P. Halters en/of R.J. Buijs van Buijs Eco Consult B.V. zodat alle uitvliegopeningen van de te amoveren bebouwing goed te overzien waren. Hierbij is gewerkt volgens het vleermuisprotocol 2021.

2.2 Werkwijze

Vleermuizen

Tijdens de bezoeken is eveneens gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera (FLIR E6/ Pulsar Helion XP50) en een krachtige zaklamp (Feniks) om aanwezige vleermuizen in hun bewegingen te kunnen volgen. De veldbezoeken voor vleermuizen zijn merendeels uitgevoerd vanaf zonsondergang. Het bezoek op 7 en 8 juni is uitgevoerd vanaf 2 uur voor zonsopkomst tot even na zonsopkomst. Bij alle bezoeken is verder gezocht naar sporen van vleermuisactiviteit (keutels e.d. nabij mogelijke in- en uitvliegopeningen), deze zijn behalve bij het aangetroffen kraamverblijf niet waargenomen. Tijdens het ochtendbezoek en tijdens de najaarsbezoeken zijn aanvullend geluidsopnamen gemaakt met vleermuisloggers SM4Bat FS om sociale geluiden met hun jongen danwel baltsgeluiden van vleermuizen achteraf te kunnen analyseren. In de nacht van 21 augustus is middennacht zwermen beoordeeld. Tijdens deze veldbezoeken is ook gelet op de aanwezigheid van overige soorten flora en fauna.

Vogels

Tijdens de bezoeken is ook gelet op (jaarrond) beschermde vogels, de scholen bleken ongeschikt te zijn voor jaarrond beschermde soorten als huismus en gierzwaluw vanwege de platte daken en beperkte invliegopeningen voor beide soorten.

2.3 Veldbezoeken en omstandigheden

Tabel 2.1. Overzicht met bezoekdata, tijden en weersomstandigheden

Datum	Aanvangstijd	Eindtijd	Weer
28 mei 2021	20.00	00.35	13 °C, wind 4 Bft NO, bewolkingsgraad 6/8
29 mei 2021	19.55	00.15	15 °C, wind 4 Bft NW, bewolkingsgraad 0/8
7 juni 2021	03.20	05.50	16 °C, wind 2 Bft NO, bewolkingsgraad 0/8
8 juni 2021	03.15	06.00	20 °C, wind 2 Bft NO, bewolkingsgraad 0/8
17 juni 2021	21.15	00.07	24 °C, wind 3 Bft NO, bewolkingsgraad 0/8
18 juni 2021	21.05	00.10	22 °C, wind 4 Bft ZO, bewolkingsgraad 0/8
5 juli 2021	20.30	23.40	20 °C, wind 4 Bft ZO, bewolkingsgraad 5/8
6 juli 2021	20.30	23.15	15 °C, wind 3 Bft ZO, bewolkingsgraad 2/8
21 augustus 2021	20.00	01.25	18 °C, wind 3 Bft ZO, bewolkingsgraad 0/8
23 augustus 2021	19.55	02.05	16 °C, wind 4 Bft NW, bewolkingsgraad 8/8
12 september 2021	19.15	23.30	16 °C, wind 3 Bft NO, bewolkingsgraad 6/8
25 september 2021	19.00	23.00	15 °C, wind N Bft ZO, bewolkingsgraad 4/8

2.4 Aanpak en onderzochte functies

Per bezoek is rondom de te slopen pand gelopen en hebben vleermuisonderzoekers zich strategisch opgesteld zodat alle hoeken met geschikte uitvliegopeningen te overzien waren. Op locatie is gekeken naar alle typen vleermuisverblijfplaatsen (zomer- en kraamverblijfplaatsen in de voorjaarsperiode en paarverblijfplaatsen in de najaarsperiode), hiermee zijn winterverblijven in warme perioden ook meegenomen. Zie figuur 2.2 t/m 2.12 voor een impressie van het plangebied. Daarnaast is ook gekeken naar aanwezigheid van essentiële vliegroutes en/of essentieel foerageergebied binnen het plangebied, voor de in het onderzoek aangegeven (en op locatie potentieel te verwachten soorten). In paragraaf 3.2 is per functie verwoord of deze waargenomen zijn of niet.

Figuur 2.2: Impressie plangebied

Figuur 2.3: Impressie plangebied

Figuur 2.4: Impressie plangebied

Figuur 2.5: Impressie plangebied

Figuur 2.6: Impressie plangebied

Figuur 2.7: Impressie plangebied

Figuur 2.8: Impressie plangebied

Figuur 2.9: Impressie plangebied

Figuur 2.10: Impressie plangebied

Figuur 2.11: Impressie plangebied

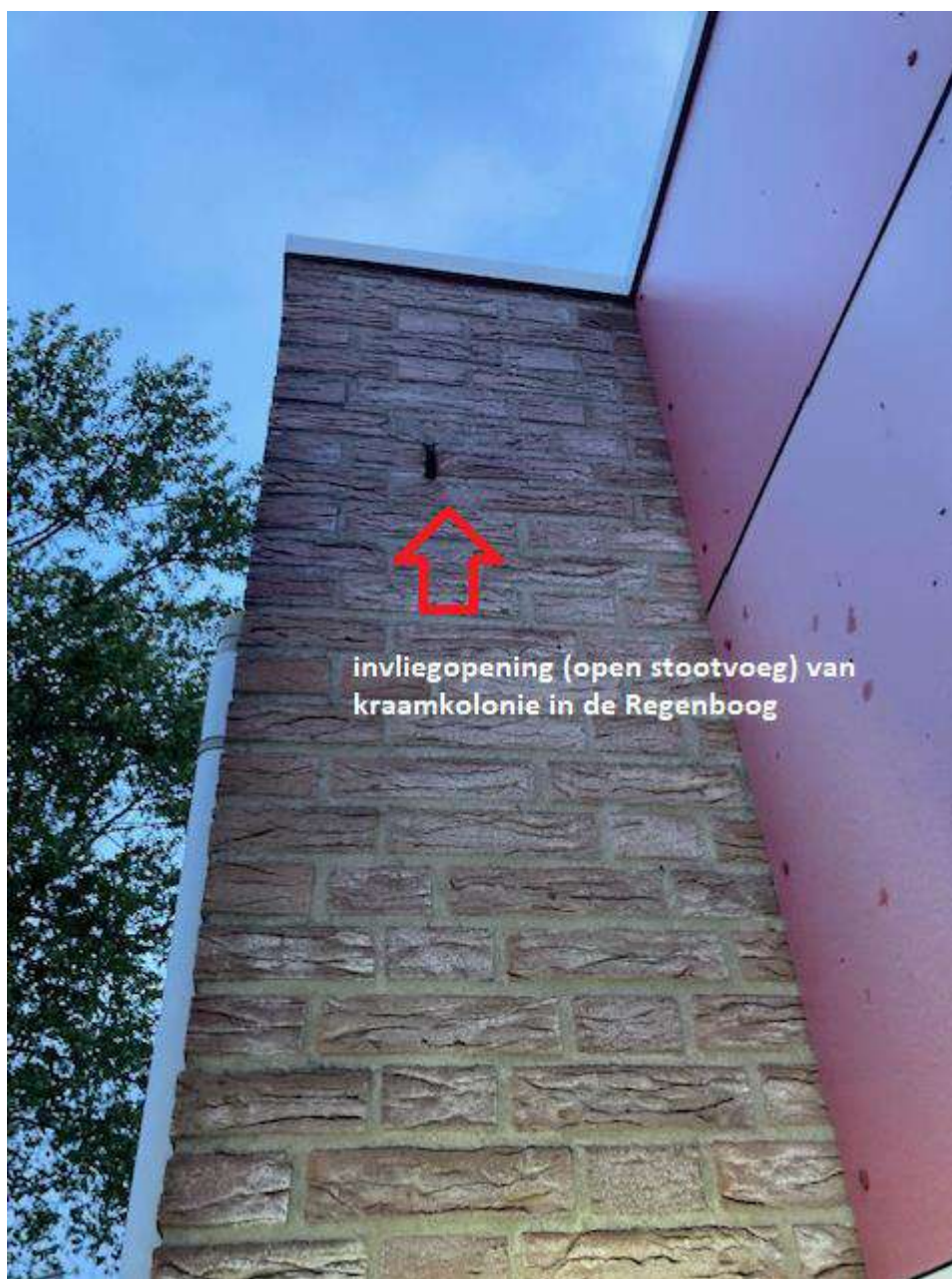
Figuur 2.12: Impressie plangebied

Potentiële verblijfplaatsen vleermuizen

Potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen, bevinden zich bij kieren tussen de gevel- en dakrandconstructies van de diverse opstallen en via open stootvoegen (zie figuur 2.13 en 2.14).

Figuur 2.13: Impressie (potentiële) verblijfplaatsen

Figuur 2.14: Impressie potentiële verblijfplaatsen (en sporen van vleermuispoepjes op de rode gevelplaat)

3 Resultaten veldonderzoeken

3.1 Beschrijving waarnemingen vleermuizen

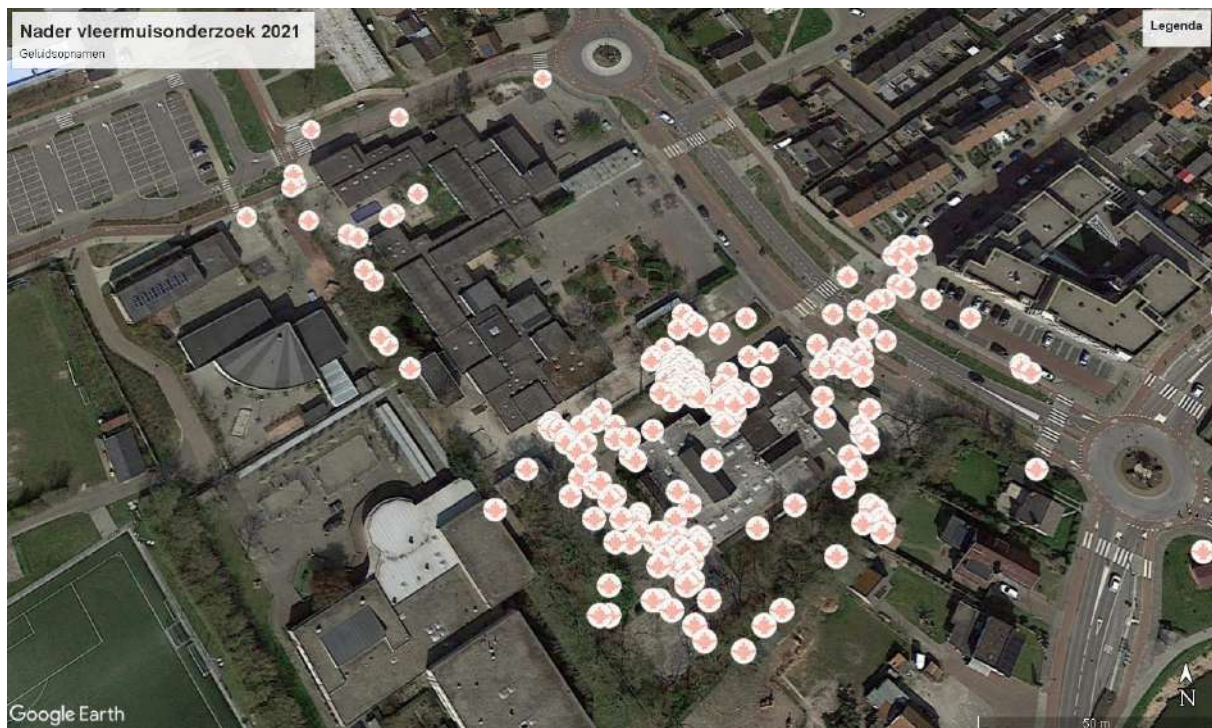
De volgende soorten zijn meermaals en met zekerheid vastgesteld:

- Laatvlieger
- Gewone dwergvleermuis;
- Ruige dwergvleermuis.

Tijdens het uitgevoerde vleermuisonderzoek zijn 3 verschillende vleermuissoorten en verschillende gebruiksoorten van de gebieden (foerageren, vliegroute, en eventuele verblijfplaatsen) bepaald. In onderstaande tekst is een beknopte toelichting gegeven van de verschillende functies die het plangebied (en de directe omgeving) vervult voor vleermuizen (en voor welke soorten). Vervolgens wordt ingegaan of deze functie vanwege de voorgenomen ontwikkeling wordt beperkt danwel deels komt te vervallen en welke maatregelen hiervoor nodig zijn om dit te compenseren/mitigeren.

3.2 Waargenomen functies vleermuizen

Ter plaatse van de bebouwing van de Regenboog en Eben-Haëzerschool zijn verblijfplaatsen aangetroffen. Tijdens de bezoeken is in de Regenboog een grote kraamkolonie van de gewone dwergvleermuis aangetroffen en verspreid over de Regenboog en Eben-Haëzerschool zijn verschillende zomerverblijven en paarverblijven aangetroffen van de gewone dwergvleermuis. De aanwezige beplanting aan de zijde van de Regenboog wordt veelvuldig gebruikt door de aanwezige gewone dwergvleermuizen. De waarnemingen van overige vleermuissoorten hebben betrekking op over- en langs vliegende exemplaren.

Figuur 3.1: Waarnemingen vleermuizen

3.3 Waarnemingen per vleermuissoort

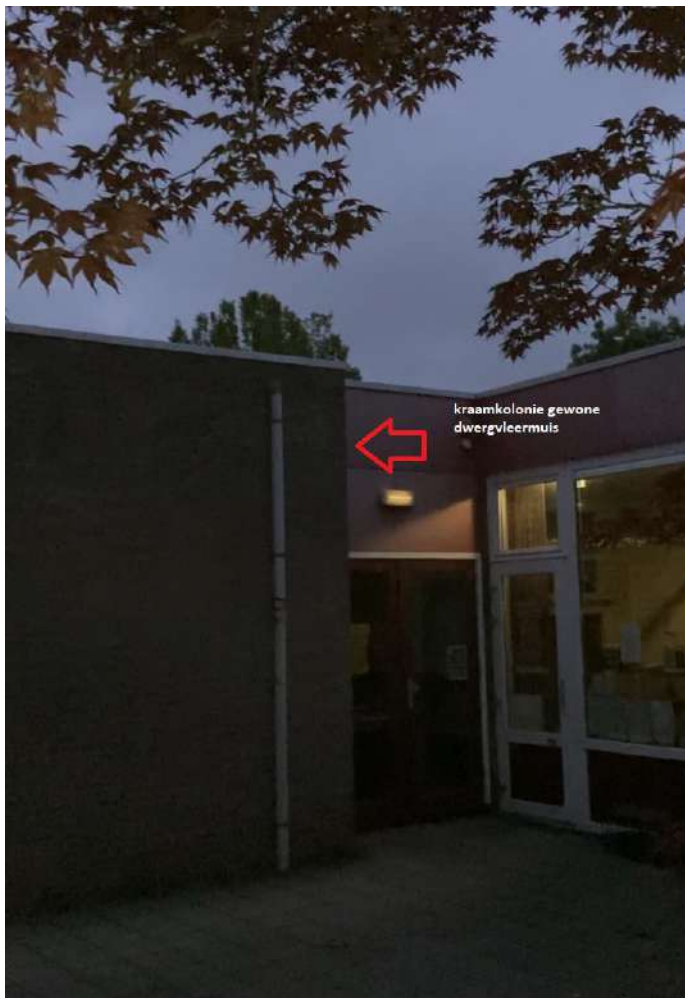
Laatvlieger

De Laatvlieger is uitsluitend op grotere hoogte overvliegend waargenomen waarmee de soort geen enkele binding heeft met het schoolgebouw en daarom verder niet wordt besproken.

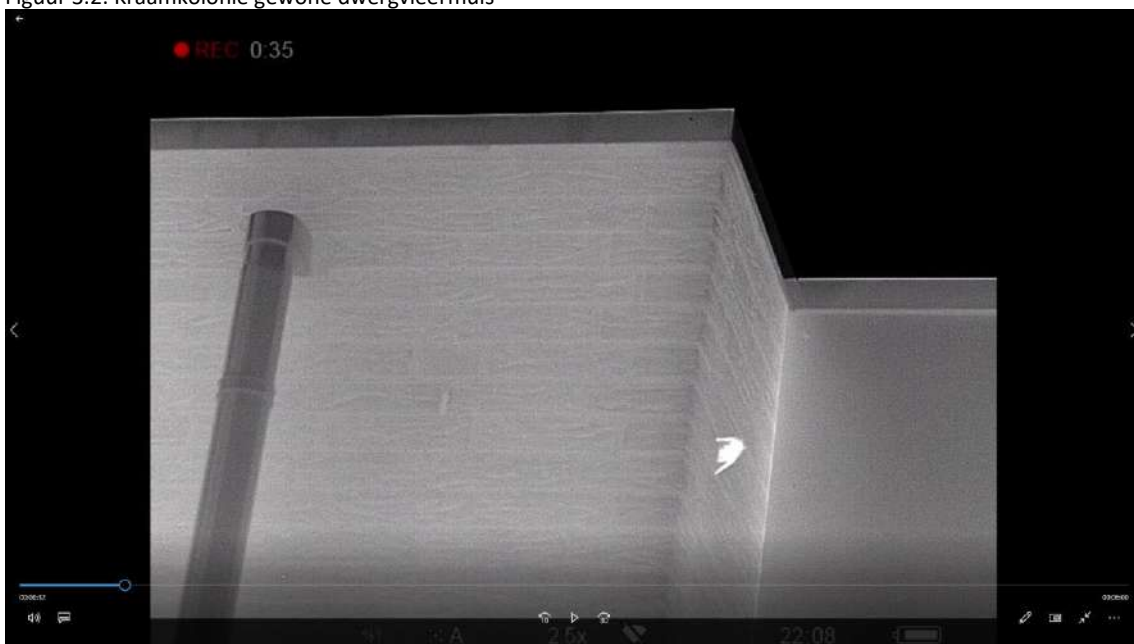
Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is de meest voorkomende vleermuissoort in Nederland en is overwegend een typische gebouwbewoner. Deze soort is tijdens ieder veldbezoek waargenomen en in de Regenboog is een kraamkolonie vastgesteld van maar liefst 92 vrouwtjes gewone dwergvleermuis (zie figuur 3.2 t/m 3.4). Daarnaast zijn enkele zomerverblijven aangetroffen van de gewone dwergvleermuis in de Regenboog en Eben-Haëzerschool. In de overige objecten (portable units en Ter Tolne) zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen.

De beplanting rond de Regenboog werd veelvuldig gebruikt door gewone dwergvleermuizen om te foerageren en is aan te merken als essentieel foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis. Tijdens de najaar bezoeken zijn geen indicaties van winterzwermen gedaan, waardoor de gebouwen niet in gebruik zijn als massa winterverblijfplaats.

Figuur 3.2: Kraamkolonie gewone dwergvleermuis

Figuur 3.3: Uitvliegende gewone dwergvleermuis uit kraamkolonie

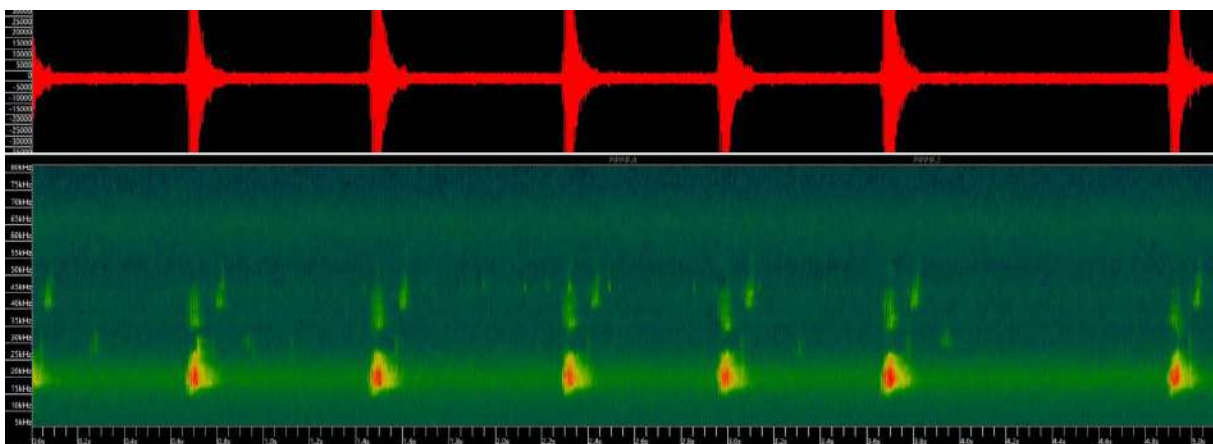
Figuur 3.4: Kraamkolonie en zomer-/paarverblijf plaatsen gewone dwergvleermuis

Ruige dwergvleermuis

Tijdens de veldbezoeken is, uitgezonderd in de migratieperiode (najaar) slechts incidenteel de aanwezigheid van ruige dwergvleermuis waargenomen binnen het plangebied. Dit betreffen foeragerende exemplaren langs beplanting achter de Regenboog. In het gebouw tegenover het basisscholencomplex (De Vliethof) zaten maar liefst 5 paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuizen (zie figuur 3.5 en 3.6).

Figuur 3.5: Gebouw de Vliethof met paarverblijfplaatsen ruige dwergvleermuis

Figuur 3.6: Gebouw de Vliethof met paarverblijfplaatsen ruige dwergvleermuis (sonogram)

3.4 Aanwezigheid overige soorten

Planten

Tijdens het veldonderzoek zijn geen beschermde planten aangetroffen en deze worden op basis van biotoop en verspreidingsatlassen ook niet verwacht

Grondgebonden zoogdieren

Habitat voor zwaardere beschermde (niet vrijgestelde) grondgebonden zoogdieren ontbreekt en de aanwezigheid van deze soorten kan op voorhand worden uitgesloten. Wel is egel aangetroffen in de beplanting achter de Regenboog. Voor deze soort geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen voor ruimtelijke ingrepen (zie bijlage 1 voor wettelijk kader).

Broedvogels

In de begroeiing rond de school zijn algemene broedvogels vastgesteld zoals ekster, roodborst, heggenmus, winterkoning, en merel. Op het dak van de scholen is een kleine kolonie van dakbroedende kleine mantelmeeuwen gevestigd (zie figuur 3.7). Ook is een alarmerende scholekster met jong in de directe omgeving van het plangebied waargenomen. Ook deze kan gebroed hebben op een van de daken. Om verstoring van algemene broedvogels te voorkomen dienen de sloopwerkzaamheden buiten het kritisch broedseizoen gepland te worden of dienen maatregelen getroffen te worden om broedvogels te voorkomen.

Figuur 3.7: Alarmerende kleine mantelmeeuwen tijdens ochtendbezoek van 7 juni 2021

Amfibieën

Tijdens de veldbezoeken is ook aandacht besteed aan andere beschermde soorten. Zo zijn tijdens de bezoeken regelmatig planken, zeil en tegels opgedraaid om eventuele rugstreeppadden te ontdekken. Rugstreeppad is niet aangetroffen en wordt op basis van biotoop ook niet verwacht. Gezien het mobiele karakter van deze soort en voorkomen op Tholen bestaat er wel een risico dat deze soort zich vestigt na sloop van de bebouwing en er sprake is van vergraafbaar zand en/of plassen water. Het plaatsen van een amfibiescherm na afronden sloop kan vestiging van deze soort voorkomen.

Vissen, reptielen, ongewervelden

Vanwege het ontbreken van geschikt habitat en verspreidingsgegevens kunnen effecten op vissen, reptielen en ongewervelden op voorhand worden uitgesloten.

3.5 Mitigatie/compensatie

Vooruitlopend op het vleermuisonderzoek zijn aan de nieuwe scholen 11 vleermuiskasten gehangen (1 kraamkast, 1 groot zomerverblijfkast 4 bolle kasten en 4 platte kasten, zie bijlage 2).

Omdat er een grote kolonie is aangetroffen in de Regenboog worden er voor aanvang vleermuisactieve seizoen 2022 (voor 1 april) nog vier grote kraamkasten gerealiseerd in de directe omgeving van de Regenboog (liefst binnen 50-100 meter) evenals 2 vleermuispaalkasten.

Deze kraamkasten moeten 1 volledig kraamseizoen functioneel zijn samen met de bestaande kolonie in de Regenboog. Vervolgens kan na ontvangen ontheffing de Regenboog en Eben-Haëzerschool worden geamoveerd.

In de school Ter Tolne en de portable units zijn geen beschermde functies aangetroffen voor vleermuizen. Deze school en units kunnen eventueel eerder buiten het kwetsbaar broedseizoen worden geamoveerd zonder dat daarbij de functionaliteit van de Regenboog en Eben-Haëzerschool voor vleermuizen wordt aangetast.

Om kolonisatie door rugstreepd te voorkomen na de sloopfase wordt geadviseerd om een amfibiescherm rond het plangebied te plaatsen (indien open zand of plassen water) dat minimaal 20 cm is ingegraven en 50 cm boven maaiveld uitsteekt.

4 Conclusies en aanbevelingen

Regenboog en Eben-Haëzerschool

In deze scholen zijn beschermde functies aangetroffen waarvoor een ontheffing in kader van de Wet natuurbescherming onderdeel soortbescherming is benodigd. Omdat er een grote kraamkolonie is vastgesteld (minimaal 92 vrouwtjes gewone dwergvleermuis) dient er aanvullende compensatie plaats te vinden door het ophangen van 4 kraamkasten in de directe omgeving van de bestaande kolonie (bv Mavo of Vliethof, of beter nog het integreren van vaste verblijfplaatsen in bebouwing). Na doorlopen gewenningsperiode (1 volledig kraamseizoen) en ontvangst van de ontheffing (aan te vragen bij Provincie Zeeland) kan na 1 september de sloop van beide scholen aanvangen.

Voor het aanvragen van een dergelijke ontheffing dienen de alternatieven evenals het wettelijk belang, alternatievenonderzoek en behoud van de gunstige staat van (de lokale) staat van instandhouding zorgvuldig nader te worden onderbouwd.

Ter Tolne en portable Units

In de te amoveren bebouwing van Ter Tolne en portable units zijn geen beschermde soorten aangetroffen met het uitgevoerde (jaarrond) onderzoek.

Door sloop buiten het kwetsbaar actieve vleermuisseizoen (1 april t/m 1 november) te plannen en/of in het actieve vleermuisseizoen alleen in de ichturen van de dag te werken wordt verstoring voorkomen. Gelet op de beschermde functies in de overige gebouwen is ecologische begeleiding vereist tijdens de sloop.

Voor broedvogels geldt dat slopen buiten het kwetsbaar broedseizoen verstoring kan voorkomen en/of dat werkzaamheden ruim voor het broedseizoen worden opgestart (lees januari /februari) en dan vervolgens onafgebroken worden uitgevoerd.

Volledigheid inventarisatie

De inventarisatie is uiteraard een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze (op een ander tijdstip) wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is dan ook voldoende invulling gegeven aan artikel 1.11 (zorgplicht) van de Wet natuurbescherming. Wat betreft het vooronderzoek heeft de initiatiefnemer dan ook gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

Literatuur

Dietz C. en Kieffer A. Veldgids Vleermuizen van Europa, (Nederlandse vertaling) (KNNV uitgeverij, Zeist 2017)

Limpens, H, Mostert K, Bongers W. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie KNNV Uitgeverij, Utrecht, 1997)

Kennisdocument gewone dwergvleermuis

Kennisdocument ruige dwergvleermuis

Suijlekom J. van, 2018 Masterplan Tholen, ecologische quickscan, BM-RAPPORT 2018, Bureau Maerlant, Dussen

WWW.KNMI.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vleermuis.net

Bijlage 1 Wettelijk kader

Hieronder volgt een algemene beschrijving van de Natuurwetgeving, gevolgd door betreffende onderdelen van de wetgeving.

De Nederlandse natuurwetgeving

De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in gebiedsbescherming en soortbescherming. De gebiedsbescherming is geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998 en omvat de Natura 2000-gebieden. Per 01/01/2017 zijn beide onderdelen (en de Boswet) geïntegreerd in de Wet natuurbescherming (Wn).

Gebiedsbescherming

In de Natura 2000 gebieden zijn de beschermde natuurmonumenten alsmede de gebieden met de status Vogel- en/of de Habitatrichtlijngebied (Voorheen Speciale beschermings Zones, Sbz's) opgenomen.

Globaal kan worden gesteld dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebied specifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied.

Soortbescherming

De soortbescherming is per 01/01/2017 ook opgenomen in de Wet natuurbescherming. Deze wet omvat ook de bescherming van Habitatrichtlijnsoorten buiten de aangewezen Natura 2000-gebieden. Deze bescherming geldt overal in Nederland, ook in de beschermde gebieden. De soortbescherming kent geen externe werking. Projecten worden getoetst aan de directe invloed op beschermde waarden binnen de grenzen van het projectgebied. Conform deze wet is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijke voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Vanuit deze kennis dienen plannen e projecten getoetst te worden aan eventuele strijdigheid met de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Onder de werking van de soortbescherming vallen circa 930 dier- en plantensoorten. Alle inheemse zoogdieren, vogels, amfibieën, en reptielen zijn beschermd. Tevens hebben een aantal planten, vissen, insecten en ongewervelden een beschermde status. Voor de in het wild voorkomende planten en dieren geldt bovendien de algemene zorgplicht (art. 1.11).

Volgens de Wet natuurbescherming mogen beschermde dier- en plantensoorten niet worden gedood, gevangen, opzettelijk worden verontrust of gedood. Voortplanting- of vaste rust of verblijfplaatsen mogen niet opzettelijk worden beschadigd of vernield. Habitatrichtlijnsoorten mogen tevens niet opzettelijk worden verstoord. Beschermde planten mogen niet opzettelijk van hun groeiplaats worden verwijderd of vernield. De verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wn) staan vernoemd in onderstaand kader.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Wn)

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

Bron: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Ministerie van Economische Zaken

De werkingssfeer van de Wet natuurbescherming is niet beperkt tot of gerelateerd aan speciaal aangewezen gebieden, maar geeft de beschermde soorten **overal** in Nederland bescherming.

In o.a. artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wet natuurbeschermingswet worden de ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden weergegeven. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de ontheffing- of vrijstelling (zoals werken met een goedgekeurde gedragscode) hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied.

- **Beschermde soorten – met (Provinciale) vrijstelling:**
Voor deze soorten geldt een vrijstelling van een of meerdere verbodsbepalingen (zoals bijvoorbeeld het vangen van dieren en/of het vernielen van vaste verblijfsplaatsen. Voor deze soorten is derhalve in veel gevallen geen ontheffing nodig. Wel geldt ten aanzien van deze soorten de zorgplicht, die eveneens van de Wet natuurbescherming uitgaat.
Soorten die vallen onder de vrijstelling betreft over het algemeen (en dus per Provincie verschillend) onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals algemene muizen- en spitsmuizen, de woelrat, de egel, konijn, ree en vos, algemene amfibiesoorten, waaronder de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.

- Overige 'nationaal beschermde' soorten:

Voor deze soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer een mogelijkheid voor ontheffing, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'.

Voor deze soorten is derhalve een ontheffing nodig of kan gewerkt worden met een goedgekeurde gedragscode. Soorten die vallen onder dit nationale beschermingsregime vallen betreft onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals das, boommarter, algemene amfibieën en reptielen alpenwatersalamander, hazelworm, flora als schubvaren en bokkenorchis en vissoorten waaronder de grote modderkruiper. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht.

- Habitatrichtlijnsoorten:

Voor deze soorten geldt het zwaarste beschermingsregime en is voor ruimtelijke ontwikkeling geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Wel kan als voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang ook bij ruimtelijke ontwikkeling gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht. Tot dit beschermingsregime horen o.a. alle vleermuissoorten, de bever, otter, noordse woelmuis, verschillende amfibiesoorten waaronder rugstreeppad en kamsalamander.

- Vogelrichtlijnsoorten:

Alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd. Voor deze soorten geldt het zwaarste beschermingsregime en is voor ruimtelijke ontwikkeling ook geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Wel kan als voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang ook bij ruimtelijke ontwikkeling gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht.

Zorgplicht

Voor alle in het wild voorkomende plant- en diersoorten, dus ook voor onbeschermd en beschermd soorten die zijn vrijgesteld geldt wel de ook 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wet natuurbescherming). Deze zorgplicht houdt in dat initiatiefnemer passende maatregelen moet nemen om schade aan beschermd gebieden en in het wild voorkomend plant en diersoorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden voor de verschillende soortgroepen zijn niet allen gelijk. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en diersoorten als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Indien een locatie in die periode bouwrijp wordt gemaakt, kan daarna gedurende het winterseizoen en het daaropvolgende voorjaar probleemloos worden gewerkt. Zo kan bijvoorbeeld vegetatie gedurende het groeiseizoen kort gemaaid worden, zodat er geen vogels gaan broeden en het tegen de winter ook ongeschikt is voor kleine zoogdieren of amfibieën die in winterslaap gaan.

Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermd soorten worden waargenomen dienen maatregelen genomen te worden om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te voorkomen (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen of terreindelen af te zetten en het werk ter plaatse stil te leggen). Ecologische begeleiding kan hierin voorzien.

Bijlage 2 Reeds gerealiseerde compensatie

Bolkast 1 Meulvliet

Bolkast 2 Meulvliet

Bolkast 3 Meulvliet

Kraamkast groot Brede School

Kraamkast klein 1 Brede School

Plattekast 1 Brede School

Platte kast 2 Brede School

Platte kast 3 Brede School

Plattekast 4 Brede School

Kraamkast klein 2 Concordia

Bolkast 4 Concordia

